

Annelys de Vet op de markt die ze organiseerde voor de expo 'Occupation: designer'. Je kunt ze nog tot 20 augustus gaan bezoeken in het MAD, dat onlangs een fantastisch nieuw gebouw betrok. Tot einde juni geeft Annelys de Vet daar ook workshops, waar iedereen die wil kan meewerken aan haar 'Subjectieve atlas van Brussel'.
mad.brussels

Kruispunt

EEN ANDER VERHAAL

Voor Annelys de Vet is design een middel om de wereld op een andere manier te belichten. Zo trekt ze van continent naar continent en nodigt ze mensen in Mexico, Pakistan of Brussel uit om mee te werken aan een 'subjectieve Atlas' van hun stad of land. Als kersverse laureaat van een Henry Van de Velde Award voor haar project 'Disarming design from Palestine', was zij een van de ontwerpers die het vernieuwde MAD Brussels mochten inwijken, en dat doet ze met kerstballen... uit Bethlehem.

TEKST JEAN-MICHEL LECLERCQ PORTRET FILIP VAN ROE

Op de expo 'Occupation: designer', waarmee het Brusselse mode- en designcentrum MAD zijn gloednieuwe gebouw inwijdt, is de bijdrage van Annelys de Vet een ruimte waarin ze samen met iedereen die dat wenst, een interactieve atlas van de stad zal opstellen. Ze organiseerde ook een markt waar ze het werk van lokale ontwerpers (Pierre-Emmanuel Vandeputte, Velofabrik, Wear a story...) samenbrengt met artisanale objecten uit Palestina. Deze Nederlandse uit Brussel houdt er nu eenmaal van om grenzen te doorbreken.

BETEKENISVOLLE OBJECTEN

"Wat mij boeit, is de betekenis van een object. Ik verdiep me graag in hun oorsprong, in de omstandigheden waarin ze tot stand zijn gekomen, in het effect dat ze hebben. Door de massaproductie zijn we ons niet meer bewust van de ontstaansgeschiedenis van dingen. Die onwetendheid probeer ik te counteren door objecten te bedenken waarvan iedereen het productieproces begrijpt. De objecten in 'Disarming design from Palestine' zijn dan ook heel leesbaar, je ziet meteen van welke materialen ze gemaakt zijn (keramiek, olijfhout) en welk productieproces erachter zit. Maar ze vertellen ook iets over de toestand in Palestina. Ze leren ons dingen waar je nooit over leest in de media. Dat dat land hoogwaardige ambachtsslui heeft die in kleine ateliers werken, bijvoorbeeld, iets wat in onze contreien verloren is gegaan. Ook hun gevoel voor humor blijkt uit die objecten. Maar net zo goed vertellen ze over de harde realiteit. Veel mensen weten niet dat Betlehem bezet gebied is, en hoe moeilijk het leven aan de voet van de Israëliëse Muur is. In die regio kerstballen produceren is heel erg beladen, Mahmoud Darwish-verzen ("Mijn vaderland is geen koffer") op een kussensloop printen ook. Allemaal culturele objecten die je op verschillende levels kunt lezen en die tot nadenken stemmen."

SUBJECTIEF - OBJECTIEF

"'Disarming design from Palestine' bouwt voort op wat we hebben ontwikkeld en geleerd dankzij de 'Subjectieve atlas van Palestina'. Die atlas bracht namelijk een heel andere realiteit in beeld dan wat ik over het land wist

voor ik er zelf was geweest. En dat is heel het principe van mijn 'Subjectieve Atlas'-project: waar traditionele atlassen een visie van buitenaf op een land geven, gaan wij op zoek naar de visie van de *insiders*, de mensen die er wonen. Dan zie je heel andere dingen op de voorgrond treden. Traditionele atlassen, die een erfenis van onze koloniale geschiedenis zijn, worden doorgaans als een 100% objectieve weergave beschouwd. Wat vreemd is, want zelf zijn ze ook op culturele perspectieven en technische mogelijkheden gestoeld. Maar als een jonge Serviër foto's maakt van zijn slaapkamer, een Palestijn twaalf recepten met kikkererwten verzamelt en Mexicanen of Hongaren zelf een kaart van hun land tekenen, laten ze ons door hún ogen kijken naar hun cultuur en de wereld waarin ze zijn opgegroeid. Het zijn zij die bepalen wat er in de atlas van hun land moet worden opgenomen."

VRIJE EXPRESSIE

"We laten designers en andere mensen die meewerken aan onze atlassen ook een nieuwe vlag ontwerpen, want daarin kun je woede, humor, liefde... leggen, je persoonlijke relatie met je stad of land. Al zijn 'stad' en 'natie' uiteindelijk ook maar administratieve begrippen, die niet noodzakelijk samenvallen met de identiteit van hun inwoners. Identiteit is immers iets veranderlijks, iets wat je niet in een hokje kunt plaatsen. Ik ben naar de meest uiteenlopende plekken op aarde getrokken met mijn subjectieve atlassen, maar overal voelde ik dezelfde betrokkenheid bij de wereld. Ik ga niet zeggen dat mensen overal hetzelfde zijn, maar in de manier waarop dingen worden beleefd, zijn er sterke gelijkenissen. Menselijke emoties. Mensen zijn ook altijd enthousiast en gemotiveerd om mee te werken. Blijkbaar leeft de behoefte om zich als burger te profileren toch sterk. Ook in Brussel, waar we net met een atlas zijn begonnen. De eerste thema's die werden aangebracht, beloven alvast veel goeds: dubieuze openbare ruimtes, de uitdagingen voor fietsers in de stad, de onvoorstelbare culturele rijkdom van Brussel en natuurlijk... spruitjes!"

bureaudevvet.be - disarmingdesign.ps - subjectiveatlas.info

Als je Annelys de Vet vraagt waar ze wel en niet van houdt, blijft ze trouw aan haar geëngageerde visie op de wereld.

WIELS

Dit Brusselse kunstencentrum engageert zich voor de beeldende kunsten, maar ook voor zijn relatie met de buurt. Het neemt mensen uit de buurt in dienst, organiseert workshops voor de kinderen van de wijk en bezint zich over zijn plaats in de stad, wat zo'n instituut voor de stad kan betekenen.

AMINA SAADI

Een ontwerpster die net haar diploma van het Gentse Kask op zak heeft, maar nu al met haar kaarten op ons marktje in het MAD staat. Ze werkt ook samen met de meest uiteenlopende mensen uit Versailles in Neder-over-Heembeek, een modernistische wijk die op dit moment diverse problemen kent. De manier waarop ze dat doet, vind ik heel integer.

DOUCHEFLUX

Een sociaal project dat douches aanbiedt aan iedereen die daar nood aan heeft, kwetsbare mensen zonder onderkomen of papieren. Architect die projecten met een sociale impact opstarten en een hele gemeenschap kunnen motiveren om samen iets moois op te bouwen, daar heb ik grote bewondering voor.

BESPARINGEN OP CULTUUR

De Vlaamse minister van cultuur kondigde onlang aan dat er flink in het cultuurbudget zal worden gesneden. Dat vind ik echt dramatisch, zeker nu de culturele diversiteit zo al onder druk staat. Als een maatschappij polariseert, zoals dat tegenwoordig het geval is, moet er net extra in cultuur worden geïnvesteerd. Want cultuur voedt je gedachten en zet aan tot dialoog. Cultuur buigt zich over de maatschappij zoals ze is, maar geeft vooral de handvaten om een andere toekomst te kunnen verbeelden.

HET VERDWIJNEN VAN DESIGN VLAANDEREN

Dat komt een beetje op hetzelfde neer als hierboven. DesignVlaanderen is verdwenen en opgeslokt door Flanders DC, een organisatie die het economische aspect op de eerste plaats zet. Dat getuigt volgens mij van een gebrek aan interesse en steun aan de culturele en menselijke dimensie van het creëren. Terwijl het nu juist zo urgent is om oog te hebben voor de kwetsbare positie waarin ontwerpers zich op dit ogenblik bevinden.

